

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Вівторок, 10 липня 1984 року

№ 82 (3433).

Ціна 2 коп.

Як особливе довір'я партії сприйняли комсомольці і молодь області повідомлення про те, що Політбюро ЦК КПРС на черговому засіданні розглянуло питання про подальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді. Про це свідчать листи в редакцію. Комсомольські активісти, молоді виробничники і службовці висловлюють слова щирої подяки Комуністичній партії за постійну батьківську турботу про підрастаюче покоління, запевняють, що будуть вірними ідеалам комунізму, з честю виправдають довір'я партії.

ДОВІР'Я ОКРИЛЮЄ

Нині у хліборобів відповідална пора — жнива. Наш колгосп імені Шевченка уже відправив перше зерно у засіки держави. Добре трудяться комсомольці і молодь господарства. Я сам цього року жниву, то про ентузіазм спілчан знаю не з чужих слів. Наші комсомольсько-молодіжні екіпажі скошують щодня по 13—15 гектарів при нормі 10. Перешкоджають дощі, а то б хлопці перевиконували норму вдвоє.

А. БАЗАКА,
секретар комітету
комсомолу колгоспу
імені Шевченка.
Бобринецький район.

І МАЛИМ СПРАВАМ— ВЕЛИКУ УВАГУ

З глибокою увагою ознайомилися члени парткому нашого заводу із Постановою ЦК КПРС, спрямованою на подальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді. Важливий партійний документ ставить перед нами завдання поліпшити керівництво комсомольською організацією підприємства, слідкувати, щоб вона не залишалася на довгому плані так званих «малих», повсякденних справ, з яких у кінцевому підсумку і випливають рішучі результати. Постійну допомогу треба надавати юнакам та дівчатам, які тільки прийшли на виробництво. Велика увага у постанові ЦК КПРС приділяється ідейно-політичній і моральному вихованню молоді. Тому комсомольським пропагандистам треба переглянути свої плани з тим, щоб урізноманітнити форми масової пропаганди і агітації, політичної освіти, контрпропагандистської роботи. Осилити атеїстичне виховання юнаків і дівчат, прищеплювати їм повагу до славної історії нашої Вітчизни.

З. ГОРБАТЕНКО,
заступник секретаря
парткому Кіровоградського
обласного ремонтно-механічного заводу імені
Я. К. Таратухи.

На знімку: під час III зльоту ветеранів комсомолу Кіровоградщини.

Фото В. ГРИБА.

III ЗЛІТ ВЕТЕРАНІВ КОМСОМОЛУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ

В одному строю з молодими

Так сказала про участь своїх товаришів-ветеранів у справах комсомолу О. Я. Захарова з Олександрії на урочистому засіданні, з якого почався цей зліт. Із різних куточків нашої Батьківщини — з Москви і Севастополя, Мінська і Дніпропетровська, Одеси і Харкова, з усіх районів нашої області прибули на нього комсомольці далеких уже 20-х, 30-х, 40-х років. Час

вибілів їм скроні, зборознив обличчя своїми знаками, але зліт засвідчив: вони зуміли зберегти найголовніше — молодість душі. Ветерани займали у залі передні ряди, а за ними — сотні комсомольців сьогоднішнього дня, які прийшли на зліт ветеранів. Було в тому щось глибине й символічне. Присутність у залі і жива участь у всьому, що тут відбувалося, комсомолі 80-х відображало той нерозривний зв'язок, який єднає її з тими, хто йшов першим.

(Закінчення на 2-й стор.)

НА ОВОЧЕВОМУ ПОЛІ

Колгосп «Україна» — один із чотирьох господарств району, які спеціалізуються на вирощуванні овочів. В останні роки овочівники господарства домагуються непоганих урожаїв овочів на поливних землях — 130—140 центнерів з гектара.

Нинішнього року городники господарства зобов'язалися виростити по 143 центнери овочів з гектара. І докладають усіх зусиль, щоб дотримати слова. Вже відправили в магазин міста понад 12 тонн кропу, велику кількість шавлії, редьки, редиски, салату та зеленої цибулі. Дозрівають помідори, солодкий перець, морква, картопля. Триває масовий зріз капусти. За останні три тижні до обласного центру овочівники відправили її понад 14 тонн.

Триває і догляд за пізніми овочевими культурами. У господарстві вже двічі провели міжрядний обробіток ґрунту, зробили підживлення аміачною водою. Як і в стилі строки ці роботи виконав досвідчений механізатор М. І. Мазурцов. Микола Іванович уже дванадцятий рік закріплений за бригадою. Нині він ударно попрацював на спливанні міжрядь овочевих плантацій.

О. РІЗНИЧЕНКО,
Кіровоградський район.

ПЛЮС РОБОЧІЙ ХВИЛИНИ— СУВОРИЙ ЛІК

ЩЕ ОДИН РЕЗЕРВ

ТОГО дня на чавуноливарному заводі проводився день дисципліни. Авторитетна комісія у складі головних спеціалістів заводу, представників цехових «чотирикутників», працівників управління внутрішніх справ розглядала питання про стан трудової дисципліни на підприємстві, заслуговувала злісних порушників.

— А у вас таких немає? — запитую члена комсомольсько-молодіжної бригади фрезерувальників модельного цеху Григорія Собка.

— Відколи існує наш КМК (а утворився він у січні 1982-го) — ні. А весь секрет у тому, що у нас немає випадкових людей. Якщо прийшов у бригаду, значить, працює. Бригадир у нас такий, що і сам хвилини зайвої не втрапить, і комусь подарувати не дасть.

Бригадир — Володимир Драбина — зараз у плановій відпустці. Однак за своїх хлопців він спокійний: знає — не підведуть.

Мабуть, отакою вірою і цементується колектив, і хоч не в усіх відразу виходило так, як треба, бо прийшли на завод у різний час, поступово з'являлося вміння, потрібні навички, тепер уже й досвід є. Хоч і молоді, та справу свою знають.

Секретар комітету комсомолу підприємства Сергій Гетьман охарактеризував цей КМК як один із кращих на ЧЛЗ. Він не раз виходив переможцем соціалістичного змагання серед подібних колективів за квартал, півріччя, та й нині показники бригади значно вищі від планових завдань. Одним із пунктів соціалістичних зобов'язань комсомольсько-молодіжного колективу фрезерувальників Володимира Драбини (групкомсорг Олександр Лисиця) є підвищення продуктивності праці додатково на 2 проценти і зниження собівартості продукції на 0,5 процента. Трудові успіхи бригади дають підстави думати, що з цим завдан-

ням вона впорається. Із часу свого створення колектив працює за підрядним методом. Звідси — і дисципліна, і високі виробничі, і бажання кожного працювати якнайкраще. Кому ж хочеться червонити на засіданнях ради бригади? Вона приймає рішення безкомпромісні, і минулі успіхи для неї не виправдання. Хлопці знають: жити треба днем за завтрашнім.

Економія робочого часу — це ще і технічні новинки, і задуми раціоналізаторів. Останні у бригаді діють активно. Їхні розробки вже впроваджені у виробництво. Приміром, бригадир Володимир Драбина запропонував спеціальну фрезу на стругальний верстат для обробки поличок. До цього підопіч на плита повинна була кілька разів проходити по станку, тепер усі операції виконуються за один раз. Разом з комсомолом модельного цеху електрозварником Анатолієм Гірським придумали цікаве

приспособлення: захват для транспортування опок. Раніше ця робота була досить трудомісткою, нині все виконують механізми. Не відстають від Драбини й члени бригади. Фрезерувальник Володимир Вощенко, наприклад, вирішив, що на горизонтально розточному верстаті можна обробляти не по одній, а відразу по дві плити, відповідно їх закріпивши. Приспособлення ніби й нескладні. Але який вираш робочого часу вони дають!

Того дня на першій зміні працювали фрезерувальники Григорій Собко та Олександр Петренко і заточувальник Володимир Чеботкін. Ще двоє — відсутні з поважних причин.

— Це не позначається на ваших результатах роботи? — звертаюсь до Григорія Собка.

— Аж ніяк. І основна причина в тому, що у нас повна взаємозамінність. Роботи, які виконуємо, вимагають спеціальностей фрезерувальника, токаря, розточувальника і заточувальника. Всіма ними володіє кожен член КМК, правда, трохи проблем із фахом заточувальника, бо він вимагає спеціальних знань і великої практики. Однак елементарні операції виконати можемо.

Звідси — ще один резерв економії робочої хвилини...

— Усі свої справи вирі-

шуємо на загальних зборах чи на засіданнях ради бригади, — сказав мені у ході розмови Григорій Собко. — Рада, у яку, крім мене, входять Володимир Драбина, Олександр Лисиця, Володимир Волошин і Володимир Чеботкін, збирається раз у місяць. Підсумуємо зроблене, ділимося думками, робимо намітки. Щоденно при передачі зміни проводимо коротеньку нараду: говоримо, як працювалося, які були складності в процесі роботи, щоб не повторювати помилок.

Отакі вони, хлопці з бригади Володимира Драбини. Веселі, бадьорі, життєрадісні. Якщо вихідний, значить разом. Чи в Катеринівку на базу відпочинку, чи в цікаву поїздку (в наступну суботу побувають у Світловодську), чи на рибалку (тільки б погода не зіпсувалася). Мабуть, тому і дружний у них колектив, що живуть вони не тільки виробничими інтересами. На заводських змаганнях з футболу команда цеху, що наполовину складається з молодих фрезерувальників, зайняла друге місце. А капітаном команди був їх бригадир Володимир Драбина. Так що він за приклад не тільки у роботі.

О. СКИРТАНЬ,
спецкор «Молодого комуніста».
м. Кіровоград.

В ОДНОМУ СТРОЮ З МОЛОДИМИ

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

З ВИСТУПУ НА ЗЬОТІ ПЕРШОГО СЕКРЕТАРЯ ОБКОМУ
КОМСОМОЛУ ІГОРЯ ШЕВЧЕНКА:

— Кожна зустріч з вами — це ще один урок історії партії, історії всієї нашої країни. Коли зустрічаєшся з ветеранами, на думку приходять слова Миколи Островського, звернені до старого більшовика: «Розкажи мені про себе, про славне минуле партії, про те, як гартувалася більшовицька сила». Сьогодні з цими словами тисячі молодих людей нашої області — робітників, студентів, школярів — звертаються до вас.

Ветеранам було що розповісти молодим. Ні, вони не лише згадували минуле. Вони більше госорили про сьогодення, оцінюючи його з висоти прожитих років, з висоти набутого досвіду. У їхніх словах вбачалося не бажання повчати, а прагнення допомогти молодим розібратися у своєму житті, розділити головне і другорядне, не повторювати помилок. Мабуть, тому москвичка Г. Ф. Чмига, одеситка О. Ф. Чудникова, кіровоградець М. Я. Жердєв та інші не лише констатували успіхи й досягнення нашої молоді, а й висловили їй зауваження й побажання. Їхні справедливі слова сприймалися як жива участь ветеранів у справах молоді, їхня небайдужість, як вірність ідеалам своєї юності.

«За вашими плечима, — сказав, звертаючись до ветеранів, секретар обласного комітету Компартії України А. І. Погребняк, — величезний досвід боротьби й перемоги. І дуже правильно ставлять завдання Центральний Комітет КПРС, Центральний Комітет Компартії України перед партійними й комсомольськими комітетами — з іще більшою віддачею використовувати ваш багатий досвід і знання»...

ІЗ ВІТАЛЬНОГО ЛИСТА УЧАСНИКІВ ТРЕТЬОГО ЗЬОТУ ВЕТЕРАНІВ КОМСОМОЛУ КІРОВОГРАДЩИНИ ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТОВІ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ:

«Ми вбачаємо продовжувачів наших революційних, бойових і трудових традицій у молодих. Нинішні молоді люди — активні учасники комуністичного будівництва, достойні спадкоємці справи батьків. Ми впевнені, що на зміну нам ідуть люди, які не поступляться прапором Жовтня, ідеалами Леніна, які досконало знають свою справу».

В УРОЧИСТОМУ засіданні, яке проходило у Будинку політосвіти, взяли участь секретар обкому Компартії України А. І. Погребняк, завідувачий відділом пропаганди і агітації обкому партії І. П. Оліфіренко та секретар Кіровоградського міського партії А. О. Кошелева. Гості рушили до міського парку культури й відпочинку імені В. І. Леніна. Колона, попереду якої майорів прапор обласної комсомольської організації, наблизилася до пам'ятника вождів світового пролетаріату. Справа і зліва від пам'ятника вишикувалися в одному строю ветерани й комсомольці сьогодення — курсанти Кіровоградського вищого льотного училища цивільної авіації та студенти інституту сільськогосподарського машинобудування. Застигли в урочистому караулі біля пам'ятника юні піонери. Оркестр виконував пісню «Ленін завжди живий». Потім прозвучали гімни Радянського Союзу та Української РСР. До підніжжя пам'ятника москвичка Г. Ф. Чмига та севастопольський М. Г. Байсак від імені усіх ветеранів комсомолу поклали квіти. Під звуки урочистого маршу колона рушила містом. Було покладено квіти також до пам'ятника С. М. Кірову.

Яскраво світило сонце, шуміли зелені дерева обіч вулиці Карла Маркса. Урочистими, відповідно до моменту, були обличчя присутніх. Кіровоградці стали свідками того, як колона (очолювали її посивілі ветерани, чия молодість минула у самовідданому труді і боях) йшла центром міста. Це було справжнє свято комсомолії області.

РЯДКИ З БІОГРАФІЇ Г. Ф. ЧМИГИ — ПРОФЕСОРА МОСКОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Народилася й виросла в селі Мартоіванівці Олександрійського району в селянській сім'ї. Як і її друзі, працювала в полі — і на посіві, і на косовиці. Хліб ростила. 1929 року спілчани села обрали дівчину секретарем ком-

творчою. Людині необхідне творче спілкування. Ми тоді інтуїтивно відчували це. Тому мене інколи дивує, коли деякі наші сучасні, багаторазово освіченіші од нас тодішні молоді люди скаржаться на нудьгу. Та їй треба просто прогнати!

КОР.: — Часто вам доводиться стикатися із тим, що знайоме ще з юності?

Г. Ф. ЧМИГА: — Я зараз займаюся проблемами сучасного села, знайома із життям не лише міської, а й сільської молоді, беру участь в засіданнях Всесоюзної та Всеросійської рад колгоспів. Підготувала монографію «Ради колгоспів. Досвід їхньої діяльності». Для своїх студентів — істориків читаю спецкурс лекцій «Продовольча програма СРСР». Працюю нині також над монографією «Соціально-економічний розвиток сучасного села», де чимало уваги приділяю молоді та її проблемам. Порівняно недавно мені довелося виступати на конференції істориків-аграрників з доповіддю «Про учнівські виробничі бригади». Так що, як бачите, інтересам своєї молодості не зраджую.

КОР.: — Ви прожили цікаве і складне життя. Що для вас було у ньому найголовнішим?

Г. Ф. ЧМИГА: — Найголовнішим для мене було робити справу, потрібну всім. І тоді, коли працювала в Мартоіванівці, і згодом як стала райкомівським працівником — спочатку в Олександрії, потім у Шепетівці на Хмельниччині. Всі ці роки я хотіла вчитися. Але комсомол і партія ставили й інші завдання: треба було працювати з молоддю, організовувати колгоспи, боротися з ворогами. Це відбирало багато сил і часу. Однак мені вдалося добитися свого. Закінчила спочатку Вищу школу пропагандистів при ЦК ВКП(б), потім стала студенткою історичного факультету університету. Та з липня 1941 року, коли мала початися сесія за другий курс, я вже го-

тувалася до виїзду на Північно-Західний фронт... Лише після війни завершила навчання на факультеті. Потім — аспірантура і — робота, робота, робота...

В Кіровоградській сесії історико-літературного об'єднання старих більшовиків при Інституті марксизму-ленінізму при ЦК КПРС, яку представляли на нинішньому зльоті, крім Г. Ф. Чмиги, ще троє москвичів, усього близько 30 членів. Серед них — Г. Д. Волченко, професор МДУ, доцент Московського педагогічного інституту імені Н. І. Крупської В. Г. Круть, працівники Міністерства хімічної промисловості СРСР Н. Д. Бардиж та Міністерства зовнішньої торгівлі СРСР Я. С. Щур. Усі вони підтримують тісні зв'язки з країною, де минула їхня комсомольська юність...

ТОГО ДНЯ ветерани комсомолу, які прибули на зліт, відвідали також Меморіальне кладовище радянських воїнів у парку Перемоги, де віддали шану полеглим у боях з німецько-фашистськими загарбниками. Згодом біля пам'ятного знака комсомольським поколінням Кіровоградщини відбувся мітинг. На ньому виступили комсомольці 20-х років кіровоградець П. В. Сідяк, 30-х — севастопольський М. Г. Байсак, 40-х — кіровоградка О. Т. Чибісова та інші.

Вони говорили про єдність усіх поколінь нашої великої Батьківщини, про славі минулі і сьогоденні діла молоді Кіровоградщини, про те, що зліт став для всіх великим стимулом у роботі по комуністичному вихованню молоді.

Насичена програма того дня передбачала також зустрічі з адміністрацією та молоддю підприємств міста. Тепло приймали ветеранів на заводах радіовиробів, «Гідросила», у виробничому об'єднанні по сівалках «Червона зірка», в обласному краєзнавчому музеї. «Ви розповідали про те, як працювали ви, а ми покажемо, як працюємо ми», — так сказав заступник секретаря комітету комсомолу заводу радіовиробів Г. Топор, запрошуючи ветеранів у гості. На підприємстві, де побували мінічанин В. В. Волченко, одесити В. О. Андрєєва, О. Ф. Чудникова, Є. Р. Рибалко та інші товариші, їх зустріли секретар парткому І. С. Остро-ни познайомили гостей із цехами підприємства, розповіли про перспективи його розвитку.

ЦИФРИ І ФАКТИ

▲ 1711 комсомольців працює на заводі радіовиробів імені XXVI з'їзду КПРС. Це — кожен третій робітник.
▲ 27 комсомольсько-молодіжних колективів заводу вносять вагомий вклад у виконання підприємством державних завдань. Всі вони працюють за бригадним підрядом. В КМК записало до свого складу героїв, полеглих у роки війни. Їхня заробітна плата перераховується до Фонду миру.
▲ До дня народження комсомолу України всі КМК заводу радіовиробів успішно вперлися із своїм підписаним соціалістичним зобов'язанням: виконати до цієї дати план першого півріччя нинішнього року.

Увечері того дня гості разом із комсомольцями міста відвідали також концерт самодіяльного народного ансамблю пісні і танцю «Весна» міського Палацу культури імені Компанієць.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ,
спецкор «Молодого комунар».

На знімку: учасники зльоту біля пам'ятного знака комсомольським поколінням Кіровоградщини.

Фото В. ГРИБА.

ЦИФРИ І ФАКТИ

▲ В 1923 році на обліку в обласній комсомольській організації було 2800 членів і кандидатів у члени Спілки, зараз їх — 146 тисяч.

▲ Готуючи гідну зустріч 60-річчю присвоєння комсомолу імені Леніна, комсомольсько-молодіжні колективи, молоді робітники виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка», Світловодського заводу чистих металів, залізничного депо станції Знамяна та цілого ряду інших підприємств, колгоспних ферм і тракторних бригад успішно завершують виконання свого зобов'язання — виконати до цієї дати завдання 4,5 років п'ятиріччя. 570 КМК області із завданнями шести місяців четвертого року п'ятиріччя справилися достроково.

▲ Руками молодих в області зводяться цехи ВО по сівалках «Червона зірка», чавуноливарного, гідролізно-дринджового заводів — у Кіровограді, Липнянського цукрозаводу; молоді будують шахти Олександрійського басейну.

▲ У тваринницькій області трудяться понад 5,4 тисячі юнаків та дівчат. На фермах колгоспів і радгоспів працює більше 2 тисяч молодих доярок і операторів машинного доїння, які вносять вагомий вклад у виконання Продовольчої програми. Більше 120 молодих доярок подолали тринадцятий рубіж по надоях молока на одну корову, а 20 з них — чотиринадцятий. Близько 70 тисяч юнаків та дівчат області беруть участь у заготівлі кормів для громадської худоби у нинішньому році.

▲ Комсомольці і молодь області провели більше 650 суботників і недільників, у яких взяло участь 120 тисяч чоловік.

▲ Учнівська виробнича бригада Комінвугарської середньої школи з року в рік виховує кваліфіковані й грамотні поповнення рідному колгоспу імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району. Близько 200 випускників місцевої школи влилися в ряди механізаторів, рілників, тваринників господарства. За досягнуті успіхи учнівської бригади, наставником якої є дівчи Герой Соціалістичної Праці О. В. Піталов, присуджено премію Ленінського комсомолу.

сомольської організації, яка складалася з 16 чоловік. За два роки її секретарства до Спілки вступило ще 80 членів.

ІЗ РОЗМОВИ З ДОКТОРОМ ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРОМ МДУ Г. Ф. ЧМИГОЮ:

КОР.: — Ганно Федорівно, як вам вдалося тоді, у ті далекі роки, добитися такого значного росту рядів спільчанської організації? Чи кількість відповідає якості?

Г. Ф. ЧМИГА: — Гадаю, що так. А згуртувати молодь в комсомольську організацію допомогло нам тоді те, що може бути дійовим і нині. Ми перш за все дбали, щоб хлопцям та дівчатам було цікаво. Нове життя, вважали ми, неможливо будувати з пісними мінами на обличчі. І мушу сказати, що вступити тоді до комсомолу було не так легко. Перш, ніж стати спілчанином, слід було пройти кандидатський стаж — здати своєрідний екзаме́н на право називатися комсомольцем.

І якщо нам вдалося пробудити в односельцях велике бажання витримати його, то перш за все завдяки хорошій організації культурно-масової роботи. Ми організували у себе драматичний гурток. Ставили Панаса Мирного, Карпенка-Карого, Котляревського, Старицького. Репетиції проходили щовечора. Було, хоч як стомляться наші комсомольці на роботі (тоді про механізацію на селі мови не було — колективізація тільки починалась), а поспішають у клуб.

І ще одне нас об'єднувало — пісня. Співали і комсомольські пісні, і народні, які знали змалку. Політичну роботу ми старалися робити в комплексі (хоча й не знали тоді ще такого слова) з усякою іншою. І нині, зовсім не ідеалізуючи наших тодішніх справ і досягнень, скажу: обстановка у нас і в сільбуди на заняттях, і на комсомольських зборах, які проводили щоразу, коли треба було вирішити питання, що стосувалися всіх, була завжди

Книга розповідає

12 липня виповнюється 60 років з дня присвоєння комсомолу імені Володимира Ілліча Леніна. Ця знаменна подія стала приводом до активізації у бібліотеках Кіровоградщини пропаганди літератури про радянську молодь, про комсомольців усіх поколінь.

З допомогою книги бібліотекарі яскраво й переконливо розкривали головні підсумки шляху, пройденого комсомолом під керівництвом партії, розповідали про місце ВЛКСМ у боротьбі молоді за мир і соціальний прогрес, про перспективи будівництва комунізму і завдання комсомолу в цій справі. У бібліотеках області організовували цікаві тематичні книжкові виставки, перегляди та огляди літератури, диспути, відкриті комсомольські збори. Було проведено місячник пропаганди ленінської теоретичної спадщини.

Цікаво пройшли ленінські читання в Олександрівській, Онуфріївській, Компаніївській, Новгородківській, Кіровоградській центральній бібліотечній системі. Працівники бібліотек м. Бобринця організували і провели зустрічі учнівської молоді з комсомольцями першого покоління, бібліотекарі Новоархангельської ЦБС підготували для старшокласників літературно-музичний вечір «Комсомол! Я твій поет!».

М. СМІРНОВА,
методист обласної бібліотеки для юнацтва імені О. Бойченка.

«З чого починається письменник? Письменник починається з любові до людей», цими словами передмови, написаної Юрієм Мушкетиком, відкривається двотомне зібрання художніх творів Віктора Близнеця («Веселка», 1983 рік), самобутнього письменника, чий оповідання, повісті, казки, роман «Підземні барикади» вже здобули широку популярність як у до-

ліній, ледве помітний гумор і непаф'язливе слово про те, як необхідно поважати кожну людину, цінувати правду, істину, добро.

Але найбільше вдаються В. Близнецю образи маленьких героїв — художньо повнокровних, психологічно своєрідних, зі своїм характером і дивовижним мікросвітом. Такий, наприклад, його маленький Павлик — покаліче-

думки,
відгуки,
РЕЦЕНЗІЇ

Слово

рослих, так і в юних читачів республіки. Письменника, чий короткий, але плідний шлях, уся літературна творчість зігріта щирою любов'ю до людей, увагою до їх болів і радощів, позначені вмінням тонко відтворити внутрішній світ дитини, що була його улюбленим героєм...

Двотомне видання — найбільше у творчій спадщині письменника. Сюди ввійшли написані за двадцять років його творчості найкращі повісті й оповідання, які охоплюють чималий відрізок часу: від громадянської війни, в тяжких обставинах якої проростали паростки нового, соціалістичного життя (маленька повість «Старий дзвоник»), до наших днів (повість «Женя і Сніжко»), твори, які, як справедливо зазначає Ю. Мушкетик, «разом з повістями і оповіданнями Григора Тютюнника, Миколи Вінграновського, Володимира Дрозда, Євгена Гуцала є важливою сторінкою в біографії цілого покоління людей».

Приваблять читачів в оповіданнях і повістях цього двотомника гостросюжетний розвиток подій і вміння відтворити історичний колорит епохи, теп-

правди

ний, прикутий до ліжка сільський хлопчик, що завдяки незламній силі духу, розвиненому почуттю людської гідності перемагає в поєдинку будничного, самовпевненого фашистського офіцера, «котрий звик, щоб і стовпи перед ним витягувалися» (повість «Птиця помсти Сімургу»). Такий же — безкомпромісний, внутрішньо красивий — і Сашко із «Мовчуна», хоча власне «я» цього маленького героя виявляється в інших обставинах і в інший спосіб: не маючи можливості миритися з неправдою, моральною нищівністю і брудом у сім'ї, він залишає рідний дім і обирає шлях злиденного (діло було після війни), але незаплямованого, чесного життя...

Повісті та оповідання В. Близнеця — різноманітні не лише у тематичному й хронологічному відношенні. Вони позначені багатством жанрових діалогів, стильових прийомів та ознак. Скажімо, пройнята ліричною задумливістю, витонченістю малюнка, що доведена до

тонкості павутинки, яка прозвучала тихим-тихим нижнім акордом і визначила тональність усього твору, повість «Звук павутинки»; жвава й бадьора, сповнена дотепних витівок, пригод сучасних школярів-підласників повість «Женя і Сніжко»; дивовижний світ дитячої фантазії відтворює казкова повість «Земля світлячків»; підкреслено реалістичне, не без філософської символіки оповідання «Як народжується стежка», яке вчить не заспокоюватися на досягнутому, наполегливості, вміння прокласти власну стежку «у широкій світ життя»...

Не можна не погодитися з тим, що кращі твори В. Близнеця саме тому й знаходять шлях до читачів,

і добра

що автор був не тільки здібним й спостережливим письменником. Він сам посправжньому любив дітей, знав і умів розкрити їхню душу, розкрити діалектику її психологічного зв'язку з природним і людським оточенням, простежити утвердження у ній основ добра, краси і справедливості.

...Віктор Близнець рано пішов із життя: минулого року йому б виповнилось тільки п'ятдесят. Але залишились його талановиті, писані рукою майстра, твори. Вони належать нашій нинішній і майбутній молоді, які звертаються до цих сторінок, щоб ще і ще раз прилучитися до людського світу автора.

В. БУРБЕЛА,
кандидат філологічних наук.

СМЕРТЬ МАСОВИМ ТИРАЖЕМ

(Продовження.
Поч. у № 80 за 5 липня).

Саме цього й бояться ті, хто хотів би, щоб людство без кінця блукало на «далекіх і темних дорогах життя».

Тому протиставляючи справді гуманістичній культурі майбутнього свою реакційну контркультуру, вони прагнуть створити і свою контрлітературу, літературу буржуазного антисейту, де панують людиноненавистницька психологія, дух крайнього індивідуалізму, атмосфера відвертого насильства і найчорнішого песимізму.

У той час, як у США та інших західних країнах багато державних мужів виголошують промови про необхідність боротьби з комуністичним насильством і тероризмом, зі злочинністю в країні, на книжкових ринках дедалі частіше з'являються книги, подібні до тієї, яку написав Анже Бастіані. Його «Довідник справжніх злочинів» став найпопулярнішим з бестселерів у західному світі. В «праці» Бастіані є майже повний список різних злочинів і детальних рецептів, як їх готувати. Він схожий на кухонну книгу для домогосподарки. Додержання порад та інструкцій дозволяє кожному «аматору» стати професіоналом.

У «Довіднику справжніх злочинів» даються точні рекомендації на той випадок, якщо чоловік захотів назавжди позбутися дружини шляхом частування вишуканою стравою в якомусь закладі розваг. У цю страву, звичайно, домішані відповідно до рецептів спеціалістів судової медицини найефективніші отрути, що їх виготовлять відомі хіміки. Графічно точні і детальні інструкції адресовані злочинцям, злодіям, фальшивомонетникам, убивцям. А щоб злочинець міг спокійно займатися своїм ремеслом, є розділ «Як можна забезпечити собі надійне алібі».

Знахабний автор детально розглядає помилки і промахи, яких припускаються злочинці, з тим, щоб новачки змогли уникнути їх і не потрапити до рук поліції.

Очевидно, що так звані «великі злочинці», які перебувають біля керма економічної, політичної, а частіше державної влади США і орудують мільйонами доларів, не потребують довідника Бастіані для підвищення своєї «професійної майстерності». Вони здатні забезпечити собі алібі і без порад стороннього. Але молоді, яка вперше стає на злочинний шлях, жадібно читає «Довідник справжніх злочинів» і охоче застосує його рецепти на практиці.

В Анже Бастіані є серйозний конкурент — Джон Мінері. Він теж спеціалізується в основному з проблем убивства.

Ць трапилося в США. Техаський адвокат, якому набридло доглядати за своєю хворою дружиною, задумав її позбутися. У журналі професіональних найманців «Солдат удачі» він натрапив на рекламу серії з п'яти брошур під назвою «Як убивати», написаних Джоном Мінері з Канади.

Автор ґрунтовно розповідає про всілякі способи відправки людей на той світ, починаючи із застосування

палиці і кінчаючи «технічно досконалими способами» знищення.

Дж. Мінері гранично відвертий: «Мета моєї книги — навчити всіх, кого це може зацікавити, найкращих способів умертвіння людей». Усього за 40 доларів він розкриває секрети поводження з браунінгом, стилетом і базуюкою. Захоче простромити жертву стрілою з лука — є відповідний розділ. Якщо ж у вас, припустимо, лише звичайна голка та фен для сушіння волосся — шукайте розділи про смертельне уколівання і вбивство струмом. Ну, а коли під рукою нема навіть кулькової авторучки, то цей універсальний посібник пояснить, як убити кулаком, зубами, ногами.

Журнал «Ньюсуік» відзначає головне достоїнство посібника: він навчить убивати, убивати професійно і дуже просто.

Щодо адвоката, який додержувався цих рекомендацій, то він був своєчасно арештований і ув'язнений після гучного процесу. Однак ні на суді, ні зі сторінок преси не прозвучало жодного слова засудження з приводу книги Мінері і подібних до неї, які є у вільному продажу і користуються підвищеним попитом у молоді.

Американська молодь читає ці книги не даремно. Вчиться робити висновки з прочитаного. Останнім часом школи США тероризують так звана «молодіжна мафія», вік членів якої від 12 до 21 року. Американські дослідники відзначають, що злочинність серед американської молоді продовжує зростати. За останні десятиліття кількість серйозних злочинів, що вчиняються молоддю, зростає майже на 70 процентів. Щороку злочинність забирає життя 23 тисяч американців, зачіпає одну третину сімей країни, тягне за собою фінансові втрати в розмірі близько 9 млрд. доларів.

Для людини, не знайомої з повсякденністю життя в капіталістичному суспільстві, це здається немислимим, диким, фантастичним. Для самого ж суспільства, основаного на принципі «гроші будь-що», — звичайне явище.

Очевидно, в буржуазному суспільстві пропагувати «празо» на смерть набагато простіше, ніж забезпечити людям право на гідне життя і насамперед на працю. Піклування про молодого споживача йде далі інформування його про новинки теоретичної думки в галузі насильства. Йому нині пропонуються і практичні посібники, модні нині ситуаційні ігри.

Наведемо лише одне авторитетне свідчення голови Радянського комітету захисту миру Юрія Жукова.

Ось унікальний у своєму роді підручник для людей, які бажають розважатися грою в розправу над своїми жертвами. Він називається ясно і точно: «Вбивця», посібник для гри, виданий Стівом Джексоном, поштовою скринькою 18956, Остін, Сполучені Штати». Як повідомляє зарубіжна преса, ця розвага, учасники якої грають у полювання один на одного, стала там дуже модною.

С. КИЧИГІН,
журналіст-міжнародник.

[Закінчення буде].

«Правил руху повинен дотримуватися кожен» — під таким девізом нині проходять зустрічі працівників державної інспекції зі школярами області. Цикл заходів спрямований на профілактику дорожніх пригод з участю дітей.

Недавно працівники державної інспекції у приміщенні Кіровоградського тролейбусного управління зустрілися з хлопчиками і дівчатками, що відпочивають у піонерському таборі імені Ю. О. Гагаріна. На цьому знімку ви бачите: школярі уважно слухають старшого державного інспектора В. І. КУЧИНСЬКОГО, котрий розповідає, як правильно орієнтуватися на вулиці в складних ситуаціях.

Фото М. БУЧИНСЬКОГО.

У СТУДЗАГОНІВСЬКУ ЗАЛІКОВКУ-84

Масовий віїзд студзагонів на місця дислокації відбувся недавно у Кіровоградському державному педагогічному інституті імені О. С. Пушкіна.

Тринадцять СБЗ працюватимуть на основних об'єктах п'ятирічної області. Чотири з них — «Полум'я», «Факел», «Корчагинець», «Спектр» — загони безкорисливої праці, які всі зароблені кошти надішлють до Фонду миру.

Майбутні філологи та

історики, математики і вчителі фізкультури майже на два місяці змінять навчальні аудиторії на рихтовання новобудов і колгоспні лани. Проте СБЗ — це не тільки робота, старання і копітка, а й лекції, концерти для місцевих жителів, спортивні змагання, допомога ветеранам війни і праці, шефство над школами, словом, політична і культурно-масова робота.

Серед бійців багато таких, що в загонах уже не вперше. Приміром, Тетяна Лихошерст, Людмила Задніпряна студзагонівську спеціалізацію зустріли втретє. Але більшість хлопців і дівчат — новачки. Для них уся романтика студзагонівського літа іще попереду.

О. СЕМЕНЮК,
студент 4-го курсу педінституту, член комітету комсомолу.

